

ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ.12, АЛ.4 ОТ ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЦАТА, ПОДАВАЩИ СИГНАЛИ ИЛИ ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЯВАЩИ ИНФОРМАЦИЯ ЗА НАРУШЕНИЯ (ЗЗЛПСПОИН) ЗА РЕДА И УСЛОВИЯТА ЗА ВЪТРЕШНО ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛИ

1. КОЙ МОЖЕ ДА ПОДАДЕ СИГНАЛ?

Сигнал за нарушение в Националния институт за помирение и арбитраж (НИПА) по смисъла на §1, т.1 от Допълнителните разпоредби на ЗЗЛПСПОИН на българското законодателство или на актовете на Европейския съюз, посочени в Приложение към чл.3, ал.1 и ал.3 от ЗЗЛПСПОИН, може да подаде по канала за вътрешно подаване на сигнали физическо лице, което разполага с информация, станала му известна в качеството му на:

1. Работник по смисъла на чл.45, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, включително работник, служител или друго лице, което полага наемен труд в НИПА, независимо от характера на работата, от начина на заплащането и от източника на финансирането;

2. Лице със статут на самостоятелно заето лице по смисъла на чл.49 от Договора за функционирането на Европейския съюз, включително лице, което полага труд без трудово правоотношение и/или упражнява свободна професия и/или занаятчийска дейност в НИПА;

3. Доброволец, платен или неплатен и стажант в НИПА;

4. Лице, което работи за физическо или юридическо лице – изпълнители, негови подизпълнители или доставчици на НИПА;

5. Лице, чието трудово правоотношение предстои да започне в случаи, в които информацията относно нарушенията е получена по време на процеса на подбор или други преддоговорни отношения;

6. Работник или служител на НИПА, когато информацията е получена в рамките на трудовото правоотношение, което е прекратено към момента на подаване на сигнала или на публичното оповестяване.

2. КОИ СА ПРЕДМЕТНИТЕ ОБЛАСТИ НА СИГНАЛИТЕ ЗА НАРУШЕНИЯ ПО ЗЗЛПСПОИН?

Сигналите за нарушения, подавани по реда на ЗЗЛПСПОИН в НИПА следва да се отнасят до нарушения на българското законодателство или на актове на Европейския съюз, посочени в Приложение към чл.3, ал.1 и 3 от ЗЗЛПСПОИН – Част I и Част II:

1. в областта на:

а) обществените поръчки;

б) финансовите услуги, продукти и пазари и предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма;

в) безопасността и съответствието на продуктите;

- г) безопасността на транспорта;
  - д) опазването на околната среда;
  - е) радиационната защита и ядрената безопасност;
  - ж) безопасността на храните и фуражите, здравето на животните и хуманното отношение към тях;
  - з) общественото здраве;
  - и) защитата на потребителите;
  - к) защитата на неприкосновеността на личния живот и личните данни;
  - л) сигурността на мрежите и информационните системи;
2. нарушения, които засягат финансовите интереси на Европейския съюз по смисъла на чл. 325 от Договора за функционирането на Европейския съюз и допълнително уточнени в съответните мерки на съюза;
  3. нарушения на правилата на вътрешния пазар по смисъла на чл.26, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, включително правилата на Европейския съюз и българското законодателство относно конкуренцията и държавните помощи;
  4. нарушения, свързани с трансгранични данъчни схеми, чиято цел е да се получи данъчно предимство, което противоречи на предмета или на целта на приложимото право в областта на корпоративното данъчно облагане;
  5. извършено престъпление от общ характер, за което лице по чл.5 от ЗЗЛПСПОИН е узнало във връзка с извършване на своята работа или при изпълнение на служебните си задължения.
  6. нарушения на българското законодателство в областта на:
    - а) правилата за заплащане на дължими публични държавни и общински вземания;
    - б) трудовото законодателство;
    - в) законодателството, свързано с изпълнението на държавна служба.

И

Да не се отнасят до нарушения:

1. на правилата за възлагане на обществени поръчки в областта на отбраната и националната сигурност, когато те попадат в обхвата на чл.346 от Договора за функционирането на Европейския съюз;
2. на защитата на класифицираната информация по смисъла на чл.1, ал.3 от Закона за защита на класифицираната информация;
3. които са станали известни на лица, упражняващи правна професия и за които съществува задължение по закон за опазване на професионална тайна;
4. на поверителността на здравната информация по смисъла на чл.27 от Закона за здравето;
5. на тайната на съдебното съвещание;

б. на правилата на наказателното производство.

3. НА КОИ ЛИЦА СЕ ПРЕДОСТАВЯ ЗАЩИТА ПО ЗЗЛПСПОИН?

Защита по ЗЗЛПСПОИН се предоставя на сигнализиращо лице, което подава сигнал за нарушение, станало му известно в работен контекст. По смисъла на ЗЗЛПСПОИН „работен контекст“ са настоящи или минали работни дейности в НИПА, чрез които, независимо от тяхното естество, лицата получават информация за нарушения и в рамките на които тези лица могат да бъдат подложени на репресивни ответни действия, ако подадат такава информация.

Защита по закона се предоставя и на лицата, които помагат на сигнализиращото лице в процеса на подаване на сигнала и чиято помощ следва да е поверителна; лицата, които са свързани със сигнализиращото лице посредством работата или са роднини на сигнализиращото лице, и които могат да бъдат подложени на репресивни ответни действия поради сигнализирането, както и юридически лица, в които сигнализиращото лице притежава дялово участие, за които работи или с които е свързано по друг начин в работен контекст.

Поверителността на самоличността на сигнализиращите лица и на всяко трето лице посочено в сигнала е защитена.

Разкриването на самоличността на сигнализиращото лице и всяка друга информация, от която може пряко или непряко да се узнае неговата самоличност, може да бъде разкрита само когато това е необходимо и се налага от българското законодателство или от правото на ЕС в контекста на разследвания на национални органи или на съдебни производства, включително с оглед на гарантиране правото на защита на засегнатото лице. За необходимостта от разкриване на самоличността или информацията, писмено и мотивирано се уведомява сигнализиращото лице. Сигнализиращото лице не се уведомява, когато с това се застрашава разследването или съдебното производство.

4. КАКЪВ Е РЕДЪТ И НАЧИНЪТ ЗА ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛИ?

С оглед възможността за бързо предотвратяване на нарушение или отстраняване на последиците от нарушение, попадащо в приложното поле на ЗЗЛПСПОИН, сигналът следва да се подава чрез изградения в НИПА канал за вътрешно подаване на сигнали: писмено, включително чрез електронна поща или устно.

Сигналът се подава чрез попълване на формуляр по образец, утвърден от Комисията за защита на личните данни (КЗЛД), съдържащ най-малко следните данни:

1. трите имена, адрес и телефон на подателя, както и електронен адрес, ако има такъв;

2. имената на лицето, срещу което се подава сигналът, и неговата месторабота, ако сигналът се подава срещу конкретни лица и те са известни;
3. конкретни данни за нарушение или за реална опасност такова да бъде извършено, място и период на извършване на нарушението, ако такова е извършено, описание на деянието или обстановката и други обстоятелства, доколкото такива са известни на сигнализиращото лице;
4. дата на подаване на сигнала;
5. подпис, електронен подпис или друга идентификация на подателя.

Утвърденият образец на формуляр може да изтеглите от сайта на КЗЛД: https://www.cdpd.bg/index.php?p=sub_rubric&aid=282

Писмено подаване на сигнал:

1. по електронен път – чрез изпращане на предварително попълнен формуляр на следния електронен адрес: nipa@nipa.bg
2. по пощата чрез пощенска пратка или куриер до НИПА на адрес: гр. София п.к.1618, ул.“Боряна“ № 59, бл.215А, ет.1, ап.1 с текст “Сигнал по ЗЗЛПСПОИН“;
3. чрез пълномощник с изрично писмено пълномощно, което се прилага към сигнала в оригинал (не е необходима нотариална заверка).

При попълване на утвърдения от КЗЛД формуляр сигнализиращите лица попълват само Част I-V включително.

Ако при подаване на писмен сигнал са допуснати нередовности на сигнализиращото лице се изпраща съобщение за отстраняване на допуснатите нередовности в 7-дневен срок от получаване на сигнала. Ако нередовностите не бъдат отстранени в този срок, сигналът заедно с приложенията към него се връща на сигнализиращото лице.

Всяко сигнализиращо лице в 7-дневен срок ще получи потвърждение, че сигнала е получен и регистриран, както и неговия уникален идентификационен номер и дата.

Не се образува производство по анонимни сигнали и сигнали, отнасящи се за нарушения преди повече от 2 години.

Устно подаване на сигнал:

В работното време на НИПА на телефон:024253750 или на място в седалището на НИПА: гр. София п.к.1618, кв. „Овча купел“, ул. „Боряна“ № 59, бл.215А, ет.1, с искане от сигнализиращото лице за провеждане на лична среща с отговорното длъжностно лице в НИПА.

Устният сигнал се документира чрез попълване на формуляра от служителя, отговарящ за разглеждането на сигнали. На подаващия сигнала се предлага да го подпише, при желание от негова страна.

Лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения могат да избират и друга възможност за сигнализиране на нередовността:

- Чрез публично оповестяване на информацията за нарушенията;
- Чрез Централния орган за външно подаване на сигнали – Комисия за защита на личните данни, гр. София, бул. „Проф. Цветан Лазаров“ №2, e-mail: kzld@cpdp.bg

Повече информация относно реда и начина на подаване на сигнали до Комисията във връзка със ЗЗЛПСПОИН може да откриете на нейната интернет страница: www.cdpd.bg

Всяко обработване на лични данни, извършено по силата на ЗЗЛПСПОИН се извършва в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 и Директива (ЕС) 2016/680, със Закона за защита на личните данни и утвърдената в НИПА Политика за поверителност на личните данни.